

ที่ นธ ๐๐๑๗.๒/ว ๔๗๖๖

ศาลากลางจังหวัดนราธิวาส

ถนนศูนย์ราชการ นธ ๙๖๐๐๐

๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง สรุปรายการสำคัญมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ (เฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้อง)

เรียน หัวหน้าส่วนราชการทุกส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจทุกแห่ง นายอำเภอทุกอำเภอ
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส นายกเทศมนตรีเมืองทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปรายการสำคัญมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๑ ชุด
(เฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้อง)

ด้วยในคราวการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุม ๕๐๑
ตึกบัญชาการ ๑ ทำเนียบรัฐบาล โดยมี นายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทย เป็นประธานการประชุมคณะรัฐมนตรี ซึ่งที่ประชุมได้สรุปรายการสำคัญ ได้แก่ ๑) กฎหมาย
๒) เศรษฐกิจ-สังคม ๓) ต่างประเทศ และ ๔) แต่งตั้ง โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดนราธิวาส ในประเด็น
เศรษฐกิจ-สังคม ดังนี้

๑. เรื่อง แนวทางการป้องกันข้อมูลส่วนบุคคลรั่วไหลจากเหตุภัยไซเบอร์ผู้ใช้งานสำหรับยืนยันตัวตน
(Credential) รั่วไหล ด้วยมาตรการยืนยันตัวตนหลายปัจจัย (Multi - Factor Authentication : MFA) เช่น การใช้
Digital Identity (ThalID) หรือวิธีการยืนยันตัวตนในรูปแบบอื่นที่มีความมั่นคงปลอดภัย

๒. เรื่อง การจัดประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔

๓. เรื่อง การปฏิรูประบบการบริหารจัดการกำลังคนภาครัฐ

๔. เรื่อง ขอยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง การปรับปรุงแนวทาง
การจัดส่วนราชการในภูมิภาค

๕. เรื่อง ขออนุมัติดำเนินโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนสำหรับนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จังหวัดนราธิวาส จึงขอส่งสรุปรายการสำคัญมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔
(เฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้อง) ให้หน่วยงานทราบ เพื่อเป็นประโยชน์ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในพื้นที่
จังหวัดนราธิวาสต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ทางเว็บไซต์ www.narathiwat.go.th หัวข้อ
“ระบบหนังสือราชการจังหวัดนราธิวาส”

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และใช้ในการขับเคลื่อนงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง สำหรับอำเภอขอให้แจ้ง
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานจังหวัด

กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลฯ

โทร. ๐ ๗๓๖๔ ๒๖๓๘

(นายบุญช่วย หอมยามเย็น)
ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส

สรุปสาระสำคัญมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๙ (เฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้อง)

๑. เรื่อง แนวทางการป้องกันข้อมูลส่วนบุคคลรั่วไหลจากเหตุบัญชีผู้ใช้งานสำหรับยืนยันตัวตน (Credential) รั่วไหล ด้วยมาตรการยืนยันตัวตนหลายปัจจัย (Multi – Factor Authentication : MFA) เช่น การใช้ Digital Identity (ThalD) หรือวิธีการยืนยันตัวตนในรูปแบบอื่นที่มีความมั่นคงปลอดภัย

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ (กมช.) เสนอ ดังนี้

๑) เห็นชอบแนวทางการป้องกันข้อมูลส่วนบุคคลรั่วไหลจากเหตุบัญชีผู้ใช้งานสำหรับยืนยันตัวตน (Credential) รั่วไหล ด้วยมาตรการยืนยันตัวตนหลายปัจจัย (Multi – Factor Authentication : MFA) เช่น การใช้ Digital Identity (ThalD) หรือวิธีการยืนยันตัวตนในรูปแบบอื่นที่มีความมั่นคงปลอดภัย ตามที่ กมช. เสนอ และให้ กมช. และ สกมช. ได้รับความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

๒) ให้ สกมช. ดำเนินการตามมาตรา ๒๒ (๕) แห่งพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนดำเนินการตามมติ กมช. ดังกล่าว ต่อไป

สาระสำคัญ

๑. กมช. โดยศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (ศปช. หรือ ThaiCERT) แจ้งว่า มีกลุ่มผู้ไม่หวังดีซึ่งใช้ชื่อว่า ALIEN TXTBASE Stealer Logs ได้นำข้อมูลบัญชีผู้ใช้งานที่ขโมยมา ไปเผยแพร่ในกลุ่ม Telegram มีจำนวนมากกว่า ๑๖,๕๒๐ ไฟล์ (๕ เทระไบต์) และได้มีการเพิ่มเติม (Update) ข้อมูลทุกวันซึ่งข้อมูลดังกล่าว ประกอบด้วย (๑) ที่อยู่อีเมลเฉพาะบุคคล (๒) เว็บไซต์และรหัสผ่านที่ใช้ในระบบงานของ หน่วยงาน ซึ่งบางข้อมูลเป็นบัญชีผู้ใช้งานระดับผู้ดูแลระบบ

๒. ศปช. จึงได้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลจากเว็บไซต์ของประเทศไทย (Domain ที่ลงท้ายด้วย .th) โดยพบว่า มีข้อมูลจำนวน ๒๒๑,๙๔๗,๙๕๘ รายการ ประกอบด้วย หน่วยงานราชการ บริษัท/องค์กร สถาบันการศึกษา องค์กรไม่แสวงผลกำไร หน่วยงานกองทัพ และอื่น ๆ

ทั้งนี้ ข้อมูลที่ถูกขโมยมาข้างต้นอาจส่งผลให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อระบบ และอาจถูก ขโมยข้อมูลสำคัญ รวมถึงข้อมูลส่วนบุคคลของหน่วยงานและประชาชน หากผู้ไม่หวังดีนำข้อมูลซึ่งเป็นบัญชีผู้ใช้งาน ระดับผู้ดูแลระบบไปใช้ในการโจมตี

๓. กมช. แจ้งว่า ข้อมูลบัญชีผู้ใช้งานที่ถูกขโมยหรือรั่วไหลเกิดจากสาเหตุต่าง ๆ สรุปได้ ดังนี้

สาเหตุ	ลักษณะการโจมตี/ผลกระทบที่เกิดขึ้น
การโจมตีแบบฟิชชิ่ง (Phishing)	ผู้ไม่หวังดีส่งอีเมล/เว็บไซต์ปลอม หลอกให้ผู้ใช้กรอกรหัสผ่านเอง
มัลแวร์/Keylogger	มีการติดตั้งโปรแกรมแอบแฝงในเครื่องของผู้ใช้ แล้วดักจับข้อมูล การพิมพ์ เช่น รหัสผ่าน เป็นต้น
Credential ถูกเก็บไว้ อย่างไม่ปลอดภัย	บัญชีผู้ใช้งาน (ชื่อผู้ใช้ และรหัสผ่าน) ถูกเก็บไว้ในระบบหรือเว็บไซต์ ในรูปแบบของข้อความตัวอักษรปกติที่สามารถอ่านออกทันทีโดยไม่ต้องเข้ารหัส หรือมีการแชร์บัญชีผู้ใช้งานกับบุคคลอื่นเพื่อใช้งาน ร่วมกัน
การใช้รหัสผ่านซ้ำ	มีการนำรหัสผ่านเดียวกันไปใช้หลายระบบ ซึ่งหากระบบใดระบบ หนึ่งถูกล้วงข้อมูลจะทำให้รหัสผ่านหลุดทั้งหมด
การตั้งรหัสผ่านที่ไม่รัดกุม	การใช้รหัสผ่านที่เดาได้ง่าย เช่น ๑๒๓๔๕๖ หรือ password หรือชื่อหน่วยงาน เป็นต้น
ระบบไม่ได้บังคับใช้การยืนยัน ตัวตนแบบหลายปัจจัย (MFA)	หากผู้ไม่หวังดีได้รหัสผ่านไป จะทำให้สามารถเข้าสู่ระบบ ได้ทันที
รหัสผ่าน หรือ Token ถูก Hard - code ไว้ ใน Source Code	พบมากในโค้ดที่แชร์ใน Github หรือระบบควบคุมเวอร์ชันต่าง ๆ

การรั่วไหลจากบุคลากรภายใน	ผู้มีสิทธิเข้าถึงระบบนำข้อมูลออกไปโดยเจตนาหรือโดยประมาท
ระบบไม่มีการตรวจสอบหรือแจ้งเตือนความผิดปกติ	ไม่สามารถรู้ได้ทันทีว่ามีการใช้งาน Credential อย่างผิดปกติ

๔. กมช. ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๙ [โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายภราดร ปริศนานันทกุล) เป็นประธาน] ได้มีมติเห็นชอบแนวทางการป้องกันข้อมูลส่วนบุคคลรั่วไหลฯ เพื่อป้องกันไม่ให้องค์กรต่าง ๆ ที่อาจมีข้อมูลบัญชีผู้ใช้งานถูกขโมยหรือรั่วไหล และทำให้ผู้โจมตีระบบคอมพิวเตอร์ (Hacker) สามารถเข้าถึงระบบงานต่าง ๆ ของหน่วยงาน ตลอดจนโจมตีหน่วยงานเพื่อขโมยข้อมูลหรือเข้ารหัสข้อมูล ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือระบบงานต่าง ๆ และอาจจะส่งผลกระทบต่อระบบบริการต่าง ๆ ที่ให้บริการแก่ประชาชน

๕. กมช. แจ้งว่า การดำเนินการตามแนวทางการป้องกันข้อมูลส่วนบุคคลรั่วไหลฯ จะช่วยยกระดับมาตรการป้องกันข้อมูลส่วนบุคคลและลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ในภาครัฐอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ระบบดิจิทัลของรัฐบาลมีความมั่นคงปลอดภัยมากยิ่งขึ้น เพิ่มความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน ภาคธุรกิจ และนักลงทุน อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนนโยบายดิจิทัลของประเทศไทย ทำให้ประเทศไทยมีมาตรฐานด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ทัดเทียมกับระดับสากล อย่างไรก็ตาม มาตรการนี้อาจเพิ่มภาระบางส่วนต่อหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานควบคุมหรือกำกับดูแล และหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ แต่จะช่วยลดความเสี่ยงด้านไซเบอร์ในระยะยาว ยกระดับความน่าเชื่อถือของบริการภาครัฐ เสริมสร้างความเชื่อมั่นของประชาชน และภาคธุรกิจ รวมถึงส่งเสริมความเชื่อมั่นต่อการลงทุนและความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้านเศรษฐกิจดิจิทัล

๒. เรื่อง การจัดประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๙

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการจัดประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๙ ตามที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (สสน.) เสนอ

สาระสำคัญ

ด้วยนายกรัฐมนตรีได้เห็นชอบกำหนดจัดประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๙ ณ จังหวัดสงขลา และติดตามการตรวจราชการกลุ่มจังหวัดภาคใต้ระหว่างวันจันทร์ที่ ๓๑ สิงหาคม - วันอังคารที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๙ โดยประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ ในวันอังคารที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๙ โดยมีเป้าหมายตามภารกิจ ดังนี้

๑. ประเด็นการตรวจราชการสำคัญ ประกอบด้วย (๑) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ (๒) การยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวและบริการ (๓) การขับเคลื่อนการแปรรูปสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อการส่งออก และ (๔) การบริหารจัดการน้ำและการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของเมืองเพื่อการระบายน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. มอบหมายคณะรัฐมนตรีลงพื้นที่ กลุ่มจังหวัดภาคใต้เพื่อติดตามการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้ ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวบรวมข้อมูลการลงพื้นที่ของคณะรัฐมนตรี

๓. มอบหมายรองนายกรัฐมนตรี (นายพิพัฒน์ รัชกิจประการ) ซึ่งกำกับและติดตามการปฏิบัติราชการกลุ่มจังหวัดภาคใต้ เป็นประธานประชุมบูรณาการการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ร่วมกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอประเด็นและวาระการพัฒนาต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ ณ จังหวัดสงขลา ทั้งนี้ มอบหมายให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงบประมาณ และกระทรวงมหาดไทยเป็นฝ่ายเลขานุการ

๔. การจัดประชุมคณะรัฐมนตรีและวาระการประชุมคณะรัฐมนตรี มอบหมายสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเตรียมสถานที่จัดการประชุมคณะรัฐมนตรี และดำเนินการจัดประชุมคณะรัฐมนตรี

๕. การตรวจราชการของนายกรัฐมนตรี มอบหมายสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีร่วมกับกระทรวงมหาดไทย จัดทำกำหนดการตรวจราชการในภาพรวมของนายกรัฐมนตรี ระหว่างวันจันทร์ที่ ๓๑ สิงหาคม - วันอังคารที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๙

๖. การอำนวยความสะดวก มอบหมายสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีประสานจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เตรียมการและอำนวยความสะดวกด้านที่พักของนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี การเดินทาง และกำหนดการในภาพรวมของนายกรัฐมนตรี

๗. การรับฟังปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน มอบหมายสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีประสานกับศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย ในการดูแลการรับเรื่องร้องเรียนและปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

๘. การประชาสัมพันธ์ มอบหมายกรมประชาสัมพันธ์ สำนักโฆษก และโฆษกกระทรวง ดำเนินการประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้แก่ประชาชน

๙. การรักษาความปลอดภัย มอบหมายกองทัพอากาศที่ ๔ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักวางแผนและรักษาความปลอดภัยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. เรื่อง การปฏิรูประบบการบริหารจัดการกำลังคนภาครัฐ

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอ ดังนี้

๑) อนุมัติการจัดสรรอัตราข้าราชการดัดใหม่ ให้ชะลอการขอรับการจัดสรรอัตราข้าราชการดัดใหม่ในทุกกรณี โดยให้ส่วนราชการตรึงอัตรากำลัง บริหารอัตรากำลังที่มีอยู่และบรรจุอัตราว่างเท่าที่จำเป็นตามผลการสอบแข่งขัน/คัดเลือกที่ได้ประกาศขึ้นบัญชีหรืออยู่ระหว่างดำเนินการสอบแข่งขัน/คัดเลือก เพื่อควบคุมการเพิ่มกรอบอัตรากำลังในภาพรวม

๒) ให้คณะอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวง (อ.ก.พ. กระทรวง) พิจารณายุบเลิกกรอบอัตราข้าราชการ ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ/ชำนาญการและประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน ที่ไม่มีการเบิกจ่ายงบประมาณ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ เป็นต้นไป ยกเว้น กรณีที่ได้มีการประกาศรับสมัครไว้แล้ว และรายงานผลการพิจารณายุบเลิกให้คณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) ทราบภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๙

๓) ให้ อ.ก.พ. กระทรวง ยุบเลิกตำแหน่งข้าราชการประเภทวิชาการและประเภททั่วไป ซึ่งเป็นอัตราว่างจากผลการเกษียณอายุราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ซึ่งเดิมเคยได้รับการทดแทนด้วยการจ้างงานรูปแบบอื่น (พนักงานราชการ) ตามสัดส่วนที่มาตรการบริหารจัดการกำลังคนภาครัฐ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) กำหนดไว้ โดยไม่ทดแทนด้วยกรอบพนักงานราชการ (ยกเว้น กรณีสายงานแพทย์และทันตแพทย์ ของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขที่ต้องใช้บรรจุนักศึกษาแพทย์และทันตแพทย์ที่สำเร็จการศึกษาและกรณีผู้ปฏิบัติงานในเรือนจำ) ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวให้ครอบคลุมตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕ ด้วย

๔) ให้ อ.ก.พ. กระทรวง ยุบเลิกตำแหน่งในสายงานสนับสนุนที่ไม่จำเป็นต้องใช้รูปแบบการจ้างงานประเภทข้าราชการ เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งเกษียณอายุ จำนวน ๑๑ สายงานภายในระยะเวลาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ เป็นต้นไป ได้แก่ (๑) เจ้าพนักงานธุรการ (เฉพาะในราชการบริหารส่วนกลาง) (๒) เจ้าพนักงานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ (๓) เจ้าพนักงานสื่อสาร (๔) เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษา (๕) เจ้าพนักงานห้องสมุด (๖) นายช่างชุดลอก (๗) นายช่างพิมพ์ (๘) นายช่างภาพ (๙) นายช่างศิลป์ (๑๐) บรรณารักษ์ [ยกเว้น กรณีกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.)] และ (๑๑) ผู้ประกาศและรายงานข่าว ทั้งนี้ เพื่อให้การปรับลดอัตรากำลังในสายงานสนับสนุนดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของข้าราชการ ให้ส่วนราชการทยอยยุบเลิกตำแหน่งเมื่อผู้ดำรงตำแหน่งพ้นจากราชการและพิจารณาใช้รูปแบบการจ้างงานอื่นที่เหมาะสมทดแทนควบคู่กับการวางแผนและบริหารกำลังคนในระยะยาว

๕) ให้ทุกส่วนราชการทบทวนบทบาท ภารกิจ และการจัดโครงสร้างของหน่วยงานให้สอดคล้องกับ อัตรากำลังที่กำหนดจากมาตรการตรึงอัตรากำลัง และดำเนินการตามมาตรการโครงสร้างของส่วนราชการ โดยจะต้องไม่กระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานและการให้บริการประชาชน

๖) ให้สำนักงาน ก.พ. ดำเนินการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและมาตรการที่เกี่ยวข้อง เช่น มาตรการ เกษียณอายุก่อนกำหนด มาตรการชะลอการกำหนดตำแหน่งเป็นระดับสูงขึ้น และให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรง จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย เช่น มาตรการสนับสนุนแนวทางการจ้างเหมาบริการ มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ภาครัฐ ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล มาตรการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการและลดความซ้ำซ้อนของหน่วยงานภาครัฐ การปฏิรูประบบเบี้ยหวัด บำเหน็จบำนาญ ให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป

โดยมอบให้ คปร. สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับสำนักงานงบประมาณ (สงป.) และ กรมบัญชีกลาง ไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยเร็วต่อไป

เรื่องเดิม

คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๙) มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายปรกรณ์ นิลประพันธ์) ในฐานะประธานกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐกำกับและเร่งรัดการศึกษานโยบายการปฏิรูประบบการบริหารจัดการกำลังคนภาครัฐและงบประมาณรายจ่ายบุคลากรในภาพรวมให้แล้วเสร็จ โดยเร็ว โดยให้สำนักงาน ก.พ. เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับสำนักงาน ก.พ.ร. กระทรวงการคลัง (กค.) สงป. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องศึกษาและจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและมาตรการที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ทั้งการวางแผนกำลังคน การบริหารกรอบอัตรากำลัง การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน การนำเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) มาสนับสนุนการปฏิบัติราชการ ตลอดจนการทบทวนรูปแบบการจ้างงาน ระบบค่าตอบแทนและสวัสดิการของภาครัฐให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป และรองรับภารกิจของภาครัฐในระยะยาวโดยให้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนทั้งส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรกลางบริหารงานบุคคล ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้ข้อเสนอเชิงนโยบายและมาตรการ ที่เกี่ยวข้องมีความครบถ้วน รอบด้าน และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมด้วย แล้วให้สำนักงาน ก.พ. นำผลการศึกษาพร้อมข้อเสนอเชิงนโยบายและมาตรการที่เกี่ยวข้องดังกล่าวเสนอ คปร. พิจารณาก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

สาระสำคัญของเรื่อง

๑. สำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.พ.ร. ได้พิจารณาร่วมกันแล้วเห็นควรเสนอมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารอัตรากำลังและการจัดโครงสร้างของส่วนราชการต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาในขั้นต้นก่อนที่จะนำเสนอ คปร. หรือคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาในรายละเอียดต่อไป โดยเห็นควรให้มีแนวทางในการปฏิรูประบบราชการด้านโครงสร้างและอัตรากำลัง มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑.๑ มาตรการตรึงอัตรากำลัง เห็นควรให้ชะลอการขอรับการจัดสรรอัตราข้าราชการตั้งใหม่ในทุกกรณี โดยให้ส่วนราชการตรึงอัตรากำลัง บริหารอัตรากำลังที่มีอยู่ และบรรจุอัตราว่างเท่าที่จำเป็นตามผลการสอบแข่งขัน/คัดเลือกที่ได้ประกาศขึ้นบัญชีหรืออยู่ระหว่างดำเนินการสอบแข่งขัน/คัดเลือก เพื่อควบคุมการเพิ่มกรอบอัตรากำลังในภาพรวม ทั้งนี้ สำหรับส่วนราชการที่ได้มีคำขอรับการจัดสรรอัตราข้าราชการตั้งใหม่มาที่สำนักงาน ก.พ. แล้ว นั้น ให้ส่งคืนคำขอดังกล่าว โดยให้ส่วนราชการวางแผนกำลังคนและบริหารจัดการ และเตรียมความพร้อมของกำลังคนที่มีอยู่ เช่น ปรับปรุงตำแหน่งในสายงานภารกิจสนับสนุนเป็นตำแหน่งในสายงานภารกิจหลักเกลี่ยอัตรากำลังไปใช้ในภารกิจที่สำคัญและจำเป็นก่อน เร่งพัฒนาทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นให้บุคลากร ปรับกระบวนการ/วิธีการปฏิบัติงาน นำเทคโนโลยีเข้ามาสนับสนุนการปฏิบัติงาน รวมทั้งใช้การจ้างงานรูปแบบอื่นที่หลากหลายให้สอดคล้องกับภารกิจและลักษณะงาน ทั้งนี้ หากมีการปรับปรุงบทบาทภารกิจและโครงสร้างหน่วยงาน ให้ใช้แนวทางการปรับเปลี่ยนหน่วยงานให้ยืดหยุ่นและคล่องตัวขึ้น (Rearrange) โดยไม่เพิ่มจำนวนส่วนราชการระดับกอง ครอบคลุม

อัตรากำลัง และงบประมาณ สำหรับกรณีการควบรวมหน่วยงาน การกำหนดแผนเปลี่ยนผ่านและบริหารอัตรากำลัง ให้เป็นไปตามมติ ก.พ.ร. และมติคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)

๑.๒ มาตรการลดขนาดกำลังคนภาครัฐ เห็นควรให้ยุบเลิก ดังนี้

(๑) ให้ อ.ก.พ. กระทรวง พิจารณายุบเลิกกรอบอัตราราชการ ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ/ชำนาญการ และประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน ที่ไม่มีการเบิกจ่ายงบประมาณตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ เป็นต้นไป ยกเว้นกรณีที่ได้มีการประกาศรับสมัครไว้แล้ว และรายงานผลการพิจารณายุบเลิกให้ คปร. ทราบภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๙ สำหรับกรณีกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการของทุกส่วนราชการที่ไม่มีการจ้าง ตั้งแต่ได้รับจัดสรรกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการ รอบที่ ๖ (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘-๒๕๗๑) ยังจำเป็นต้องคง กรอบอัตรากำลังไว้ก่อน เพื่อให้ส่วนราชการได้จ้างพนักงานราชการปฏิบัติงานในสายงานสนับสนุนที่ไม่จำเป็นต้องใช้ รูปแบบการจ้างงานประเภทข้าราชการแทน

(๒) ให้ อ.ก.พ. กระทรวง ยุบเลิกตำแหน่งข้าราชการประเภทวิชาการและประเภททั่วไป ซึ่งเป็นอัตรารว่างจากผลการเกษียณอายุราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ซึ่งเดิมเคยได้รับการทดแทนด้วยการจ้าง งานรูปแบบอื่น (พนักงานราชการ) ตามสัดส่วนที่มาตรการบริหารจัดการกำลังคนภาครัฐ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) กำหนดไว้โดยไม่ทดแทนด้วยกรอบพนักงานราชการ (ยกเว้นกรณีสายงานแพทย์และทันตแพทย์ของสำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุขที่ต้องใช้บรรณนักศึกษาศาสนาและทันตแพทย์ที่สำเร็จการศึกษา และกรณีผู้ปฏิบัติงานใน เรือนจำ) ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวให้ครอบคลุมตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๑-๒๕๗๕ ด้วย

(๓) ให้ อ.ก.พ. กระทรวง ยุบเลิกตำแหน่งในสายงานสนับสนุนที่ไม่จำเป็นต้องใช้รูปแบบ การจ้างงานประเภทข้าราชการ เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งเกษียณอายุราชการยกเว้นกรณีลาออก เสียชีวิต หรือพ้นจาก ราชการด้วยเหตุวินัยร้ายแรง จำนวน ๑๑ สายงาน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ เป็นต้นไป ได้แก่ ๑) เจ้าพนักงาน รุรการ (เฉพาะในราชการบริหารส่วนกลาง) ๒) เจ้าพนักงานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ๓) เจ้าพนักงานสื่อสาร ๔) เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษา ๕) เจ้าพนักงานห้องสมุด ๖) นายช่างชุดลอก ๗) นายช่างพิมพ์ ๘) นายช่างภาพ ๙) นาย ช่างศิลป์ ๑๐) บรรณารักษ์ (ยกเว้นกรณีกรมศิลปากร วธ.) และ ๑๑) ผู้ประกาศและรายงานข่าว ทั้งนี้ เพื่อให้การปรับ ลดอัตรากำลังในสายงานสนับสนุนดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติราชการ ให้ ส่วนราชการทยอยยุบเลิกตำแหน่งเมื่อผู้ดำรงตำแหน่งพ้นจากราชการและพิจารณาใช้รูปแบบการจ้างงานอื่นที่ เหมาะสมทดแทนควบคู่กับการวางแผนและบริหารกำลังคนในระยะยาว

ทั้งนี้ เพื่อให้อัตรากำลังตามกรอบตำแหน่ง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ลดลงอย่างน้อย ร้อยละ ๑๕ ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๕

๑.๓ มาตรการโครงสร้างของส่วนราชการ

(๑) ให้ทุกส่วนราชการทบทวนบทบาท ภารกิจ และการจัดโครงสร้างของหน่วยงานให้ สอดรับกับอัตรากำลังที่กำหนดจากมาตรการตั้งอัตรากำลังในข้อ ๑.๑ และมาตรการยุบเลิกอัตรากำลังในข้อ ๑.๒ บน หลักการว่าจะต้องไม่กระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานและการให้บริการประชาชน โดยการกำหนดเป้าหมายการ ปรับบทบาทภารกิจและโครงสร้างส่วนราชการจะต้องสอดคล้องกับหลักการปฏิรูปโครงสร้างส่วนราชการตามที่ ก.พ.ร. กำหนด เช่น การลดความซ้ำซ้อนของภารกิจ รวมทั้งความซ้ำซ้อนของภารกิจในพื้นที่ระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น การบูรณาการการปฏิบัติงานระหว่างส่วนราชการ องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจ และ หน่วยงานของรัฐประเภทอื่น การถ่ายโอนงานภาครัฐ ให้ภาคเอกชนหรือภาคส่วนอื่นดำเนินการแทน และการปรับ กระบวนการทำงานที่นำเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์มาใช้สนับสนุนหรือทดแทนกำลังคนในการปฏิบัติ ราชการตามความเหมาะสม

ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับโครงสร้างส่วนราชการให้ดำเนินการโดยใช้วิธีการที่ไม่ เพิ่มจำนวนหน่วยงานและอัตรากำลังในภาพรวมของส่วนราชการ (Rearrange) เป็นลำดับแรก และเมื่อดำเนินการ ตามวิธีการ Rearrange ควบคู่กับการปรับกระบวนการทำงานและ/หรือนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้จนครบระยะเวลา ๑

ปีแล้ว พบว่า ยังไม่สามารถตอบสนองภารกิจให้บรรลุเป้าหมายได้ ให้ส่วนราชการแสดงผลการดำเนินการที่ผ่านมา พร้อมทั้งปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัด เสนอต่อ ก.พ.ร. เพื่อพิจารณาความจำเป็นและเหมาะสมหากจะเสนอขอจัดตั้งหน่วยงานใหม่ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

(๒) กรณีมีการยุบเลิกหน่วยงานอันเนื่องมาจากการยุบเลิกภารกิจการโอนภารกิจให้หน่วยงานอื่น หรือมอบหมายให้ภาคส่วนอื่นดำเนินการแทน ให้ส่วนราชการดำเนินการยุบเลิกตำแหน่งและอัตรากำลังที่เกี่ยวข้องตามมาตรการยุบเลิกอัตรากำลังในข้อ ๑.๒ อย่างเคร่งครัด

(๓) กรณีควบรวบหน่วยงาน โดยหลักการจะมีสาเหตุจากการลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินการกิจ จึงต้องนำไปสู่การปรับลดกรอบอัตรากำลังของส่วนราชการใหม่ที่เกิดจากการควบรวบจึงเห็นควรให้

๑) สำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกันพิจารณากำหนดอัตรากำลังในกรอบใหม่เท่าที่จำเป็นในหน่วยงานที่เกิดจากการควบรวบโดยให้สอดคล้องกับการปรับปรุงบทบาทภารกิจและโครงสร้างหน่วยงานใหม่และกำหนดแนวทาง จัดทำแผนเปลี่ยนผ่านองค์กรและบุคลากร (Transitional Plan) เพื่อเป็นกรอบให้หน่วยงานไปจัดทำต่อไป

๒) ส่วนราชการที่เกิดจากการควบรวบหน่วยงานจัดทำแผนเปลี่ยนผ่านองค์กรและบุคลากร ตามแนวทางที่สำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.พ.ร. กำหนดภายในระยะเวลา ๓ เดือน นับแต่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการควบรวบหน่วยงาน

ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการสามารถนำวงเงินงบประมาณที่ประหยัดได้จากการลดอัตรากำลังและการปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการในแต่ละปี แต่ไม่เกินหนึ่งในสามของวงเงินงบประมาณที่ประหยัดได้ ไปกำหนดเป็นค่าตอบแทนพิเศษสำหรับบุคลากรที่มีผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานในระดับดีเด่นตามหลักเกณฑ์ที่องค์กรกลางบริหารทรัพยากรบุคคลกำหนด

๑.๔ มาตรการอื่น ๆ เนื่องจากการดำเนินการตามมาตรการตรึงอัตรากำลังและมาตรการลดขนาดกำลังคนภาครัฐจะสามารถลดภาระค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรภาครัฐได้ส่วนหนึ่ง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีมาตรการอื่น ๆ ประกอบด้วยเพื่อลดภาระงบประมาณค่าใช้จ่ายของประเทศในระยะยาว โดยสำนักงาน ก.พ. อยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและมาตรการที่เกี่ยวข้อง เช่น มาตรการเกษียณอายุก่อนกำหนด มาตรการชะลอการกำหนดตำแหน่งเป็นระดับสูงขึ้น นอกจากนี้ ยังมีความจำเป็นต้องมีมาตรการสนับสนุนแนวทางการจ้างเหมาบริการ มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานภาครัฐด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล การปฏิรูประบบเบี้ยหวัด บำเหน็จบำนาญ ให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปโดยให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรงจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายต่อไปด้วย

ทั้งนี้ เห็นควรมอบหมายให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลทุกแห่งกำหนดมาตรการและกำกับดูแลการบริหารกำลังคนของหน่วยงานในสังกัดให้สอดคล้องกับการทบทวนบทบาท ภารกิจ การปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ และเป้าหมายการเพิ่มประสิทธิภาพภาครัฐ โดยกำหนดเป้าหมายการปรับลดกรอบอัตราข้าราชการทุกประเภทในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับมาตรการที่กำหนดไว้ข้างต้น

๒. ประโยชน์ที่จะได้รับจากการปฏิรูประบบการบริหารจัดการกำลังคนภาครัฐ เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดิน โดยสนับสนุนให้ภาครัฐใช้จ่ายงบประมาณ ด้านบุคลากรอย่างคุ้มค่า มีโครงสร้างส่วนราชการและอัตรากำลังที่เหมาะสมกับบทบาท ภารกิจและสอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศ รวมทั้งส่งเสริมความยั่งยืนทางการคลังในระยะยาวโดยมีแนวทางในการปฏิรูประบบราชการทั้งด้านโครงสร้างส่วนราชการและด้านอัตรากำลัง ทั้งนี้ ส่วนราชการจะต้องปรับลดโครงสร้างส่วนราชการที่อาจมีความซ้ำซ้อนกัน ลดกรอบอัตรากำลังข้าราชการให้สอดคล้องกับมาตรการที่กำหนด และปรับรูปแบบการบริหารกำลังคนโดยวางแผนอัตรากำลังและปรับปรุงกระบวนการทำงาน รวมทั้งนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ตลอดจนพิจารณาใช้รูปแบบการจ้างงานที่มีความยืดหยุ่นและเหมาะสมกับลักษณะภารกิจมากยิ่งขึ้น

๔. เรื่อง ขอยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง การปรับปรุงแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) เสนอ ดังนี้

๑. ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง การปรับปรุงแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (พระราชบัญญัติฯ) และยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาคในคราวเดียวกัน เพื่อให้ไม่ในส่วนราชการเกิดความสับสนในทางปฏิบัติ

๒. ให้ส่วนราชการที่มีส่วนกลางในภูมิภาคหรือราชการส่วนภูมิภาค ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ ส่วนราชการที่มีส่วนกลางในภูมิภาคให้ยุติการจัดตั้งหน่วยงานส่วนกลางในภูมิภาคเพิ่มขึ้นใหม่ และให้ทบทวนความจำเป็นในการคงอยู่ของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบันโดยให้พิจารณาถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) หรือให้ภาคส่วนอื่นดำเนินการแทนและปรับปรุงการทำงานโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ ทั้งนี้ หากยังมีความจำเป็นต้องคงอยู่ในพื้นที่ให้ส่วนราชการจัดทำข้อเสนอการปรับเปลี่ยนจากส่วนกลางในภูมิภาคเป็นราชการส่วนภูมิภาคในระยะเวลา ๑ ปี เสนอสำเนียงาน ก.พ.ร. ภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ

๒.๒ ส่วนราชการที่มีราชการส่วนภูมิภาค ให้ทบทวนความจำเป็นในการคงอยู่ของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยให้รวมหน่วยงานในสังกัดกระทรวงที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ไปอยู่ภายใต้ส่วนราชการเดียว (One Roof) และให้ส่วนราชการจัดทำข้อเสนอการรวมหน่วยงานในสังกัดกระทรวงที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว ในระยะ ๑ ปี เสนอสำเนียงาน ก.พ.ร. ภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ

๓. ให้ส่วนราชการตามข้อ ๒. และส่วนราชการที่มีกฎหมายให้อำนาจแก่รัฐมนตรีในการออกประกาศกำหนดตั้งหน่วยงาน เชลลการเสนอขอปรับโครงสร้างหน่วยงานจนกว่า ก.พ.ร. จะพิจารณาข้อเสนอของส่วนราชการแล้วเสร็จ

๔. ให้ส่วนราชการที่จัดตั้งโดยอำนาจของรัฐมนตรีตามกฎหมายในการออกประกาศกำหนดตั้งหน่วยงาน ต้องสอบถามความเห็น ก.พ.ร. ก่อน และนำความเห็น ก.พ.ร. เสนอประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงหรือประกาศกระทรวงจัดตั้งหน่วยงาน

๕. กรณีการกำหนดให้มีการจัดตั้งส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐขึ้นใหม่ในพื้นที่ตามร่างกฎหมายใหม่ ให้ส่วนราชการต้องสอบถามความเห็น ก.พ.ร. ก่อนการรับฟังความเห็น ร่างกฎหมายนั้น

สาระสำคัญของเรื่อง

ก.พ.ร. รายงานว่า

๑. สถานการณ์การจัดส่วนราชการในภูมิภาคในปัจจุบันของกระทรวงและกรมตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พบว่าส่วนราชการระดับกรม จำนวน ๑๖๓ กรม (๒๐ กระทรวง) มีการแบ่งส่วนราชการภายในกรมเป็นส่วนราชการระดับกอง จำนวน ๑๑,๖๖๗ หน่วยงาน เป็นหน่วยงานระดับกองที่ตั้งอยู่ในภูมิภาค จำนวน ๑๐,๐๑๐ หน่วยงาน (๗๒ กรม จาก ๑๖๓ กรม) คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๘๐ ของส่วนราชการระดับกองทั้งหมด (ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๙) โดยจำแนกเป็น

หน่วยงานที่ตั้งในภูมิภาค (ระดับกอง)		จำนวน (หน่วยงาน)	
(๑) ราชการส่วนภูมิภาค	ระดับจังหวัด	๒,๔๙๖	๗,๘๑๗
	ระดับอำเภอ	๕,๓๒๑	
(๒) หน่วยงานส่วนกลางในภูมิภาค		๒,๑๙๓	
รวม		๑๐,๐๑๐*	

หมายเหตุ : *ไม่รวมกระทรวงที่มีพระราชบัญญัติเฉพาะ ได้แก่ กระทรวงกลาโหม (กท.) กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า มีการขยายตัวของโครงสร้างส่วนราชการจากส่วนกลางไปตั้งอยู่ในพื้นที่เป็นสัดส่วนที่สูงมาก ประกอบกับ อบท. มีอยู่ในพื้นที่ทั่วประเทศ จำนวน ๗,๘๔๒ หน่วยงาน (ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๙) ทำให้เกิดหน่วยงานในพื้นที่จำนวนมาก มีรูปแบบที่หลากหลาย ส่งผลให้เกิดความซ้ำซ้อนในการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ ทั้งส่วนกลางในภูมิภาค ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมทั้งประชาชนและภาคเอกชนเกิดความสับสนในการมาติดต่อขอรับบริการ ตลอดจนการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานซึ่งอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของหน่วยงานต้นสังกัด ทำให้การแก้ไขปัญหาล่าช้าและใช้ทรัพยากรจำนวนมาก ซึ่งไม่สะท้อนความคุ้มค่า นอกจากนี้ ยังส่งผลให้บุคลากรภาครัฐทั้งข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างประจำ ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีจำนวนมาก โดยปัจจุบันมีกรอบอัตรากำลังของบุคลากรของส่วนราชการ (ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างประจำ) ที่ปฏิบัติงานในภูมิภาค จำนวน ๔๓๘,๔๗๐ คน (จากจำนวนทั้งหมด ๖๗๕,๗๖๖ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๔.๘๘) (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๘)

[ทั้งนี้ จำนวนดังกล่าวไม่รวมบุคลากรภาครัฐส่วนท้องถิ่น (พนักงานส่วนตำบล พนักงานเทศบาลองค์การบริหารส่วนจังหวัด ครูส่วนท้องถิ่น) และไม่นับรวมกรุงเทพมหานคร ซึ่งปฏิบัติงานในพื้นที่ จำนวน ๑๗๙,๓๖๓ คน] (ข้อมูลจากรายงานกำลังคนภาครัฐปี ๒๕๖๗ สำนักงาน ก.พ.)

๒. การขยายตัวของส่วนราชการในภูมิภาค ภายหลังจากที่มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง ปรับปรุงแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค นั้นแม้ว่ามติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวมีเจตนารมณ์สำคัญที่จะลดจำนวนหน่วยงานส่วนกลาง ที่จะไปตั้งในภูมิภาค เพื่อป้องกันความซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชน แต่ที่ผ่านมาพบว่า จำนวนส่วนราชการในภูมิภาคเพิ่มขึ้นจาก ๙,๙๙๐ หน่วยงาน (ก่อนปี ๒๕๖๐) เป็น ๑๐,๐๑๐ หน่วยงาน (เพิ่มขึ้น ๒๐ หน่วยงาน) (ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๙) จาก ๗ กรม ได้แก่ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สำนักงานประมง (สงป.) กรมศุลกากร กรมทรัพยากรธรณี กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม และกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ซึ่งการจัดตั้งส่วนราชการใหม่ในพื้นที่มีทั้งเป็นไปตามกฎหมายใหม่ที่ออกใช้บังคับกฎหมายที่ให้อำนาจแก่รัฐมนตรีในการออกประกาศกำหนด และความจำเป็นที่เพิ่มขึ้นของส่วนราชการ ซึ่งที่ผ่านมาต้องขอยกเว้นการปฏิบัติ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง การปรับปรุงแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค ส่งผลให้มีหลายหน่วยงานลงไปปฏิบัติภารกิจในพื้นที่เดียวกัน โดยมีเป้าหมายการให้บริการประชาชนกลุ่มเดียวกัน จึงทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในการทำงานของภาครัฐ หรือความไม่ชัดเจนในภารกิจ ส่งผลให้ประชาชนหรือผู้มารับบริการเกิดความสับสน และเกิดความด้อยประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชน

๓. ที่ผ่านมามีการจัดตั้งหน่วยงานตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการที่ให้อำนาจแก่รัฐมนตรีในการออกประกาศกำหนด โดยไม่ผ่านการพิจารณาตามแนวทางการพิจารณาการจัดตั้งหน่วยงานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ พบว่ามีจำนวน ๓,๗๐๘ หน่วยงาน (มากถึง ๑ ใน ๓ ของส่วนราชการในภูมิภาคทั้งหมดที่มีจำนวน ๑๐,๐๑๐ หน่วยงาน) โดยสามารถจำแนกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

การจัดตั้งหน่วยงานตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการที่ให้อำนาจรัฐมนตรีในการออกประกาศกำหนด	จำนวน (หน่วยงาน)
(๑) ประเภทที่กำหนดจำนวนหน่วยงานไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ เช่น สำนักงานคลังเขต ๑-๙ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง (กค.)	๔๕
(๒) ประเภทที่ไม่ได้กำหนดจำนวนหน่วยงานไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ เช่น แขวงทางหลวง กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม (คค.)	๓,๓๗๐
(๓) กลุ่มที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายอื่น เช่น ด้านศุลกากร กรมศุลกากร กค. ซึ่งจัดตั้งตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐	๒๙๓
รวม	๓,๗๐๘

๔. ก.พ.ร. [รองนายกรัฐมนตรี (นายปรกรณ์ นิลประพันธ์) เป็นประธานกรรมการ] ในการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๙ ได้พิจารณาทบทวนการปรับปรุงแนวทางฯ และเห็นว่า มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติฯ บัญญัติให้จัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ดังนี้ (๑) ระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง (๒) ระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค และ (๓) ระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (ตามข้อ ๕.๑) โดยไม่ได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการบริหารราชการส่วนกลางในภูมิภาค ดังนั้น การกำหนดให้มีส่วนราชการส่วนกลางในภูมิภาค จึงไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติฯ นอกจากนั้น มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ ยังมีข้อจำกัดในการบังคับใช้ เนื่องจากไม่ใช้บังคับกับหน่วยงานที่มีอยู่เดิม ก่อนมติคณะรัฐมนตรีมีผลใช้บังคับ รวมทั้งไม่ครอบคลุมการจัดตั้งส่วนราชการในภูมิภาคตามกฎหมายอื่น และยังพบการจัดตั้งหน่วยงานตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการที่ให้อำนาจแก่รัฐมนตรีในการออกประกาศกำหนด ส่งผลให้เกิดการจัดตั้งส่วนราชการในภูมิภาคเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ประกอบกับปัจจุบันส่วนราชการสามารถนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการดำเนินงานได้ในหลายภารกิจ หรือการให้ภาคส่วนอื่นดำเนินงานแทนหรือดำเนินการร่วมกับรัฐในบางภารกิจได้ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติฯ และเป็นการกำหนดแนวทางเพื่อลดความซ้ำซ้อนโครงสร้างและภารกิจของหน่วยงานรัฐในพื้นที่ นำไปสู่การลดภาระงบประมาณค่าใช้จ่ายของภาครัฐในระยะยาวและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ก.พ.ร. จึงได้มีมติให้เสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๔.๑ ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง การปรับปรุงแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติฯ

๔.๒ ให้ส่วนราชการที่มีส่วนกลางในภูมิภาคหรือราชการส่วนภูมิภาคดำเนินการ ดังนี้

(๑) ส่วนราชการที่มีส่วนกลางในภูมิภาค ให้ยุติการจัดตั้งหน่วยงานส่วนกลางในภูมิภาคเพิ่มขึ้นใหม่ และให้ทบทวนความจำเป็นในการคงอยู่ของหน่วยงาน ที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยให้พิจารณาถ่ายโอนภารกิจให้ อปท. หรือให้ภาคส่วนอื่นดำเนินการแทนและปรับปรุงการทำงานโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ ทั้งนี้ หากยังมีความจำเป็นต้องคงอยู่ในพื้นที่ให้ส่วนราชการจัดทำข้อเสนอการปรับเปลี่ยนจากส่วนกลางในภูมิภาคเป็นราชการส่วนภูมิภาค ในระยะเวลา ๑ ปี เสนอสำเนียงงาน ก.พ.ร. ภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ

(๒) ส่วนราชการที่มีราชการส่วนภูมิภาค ให้ทบทวนความจำเป็นในการคงอยู่ของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยให้รวมหน่วยงานในสังกัดกระทรวงที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ไปอยู่ภายใต้ส่วนราชการเดียว (One Roof) (เช่น สำนักงานพาณิชย์จังหวัด) และให้ส่วนราชการจัดทำข้อเสนอการรวมหน่วยงานในสังกัดกระทรวงที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว ในระยะ ๑ ปี เสนอสำเนียงงาน ก.พ.ร. ภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ

๔.๓ ให้ส่วนราชการตามข้อ ๔.๒ และส่วนราชการที่มีกฎหมายให้อำนาจแก่รัฐมนตรีในการออกประกาศกำหนดตั้งหน่วยงาน ซะลอกการเสนอขอปรับโครงสร้างหน่วยงานจนกว่า ก.พ.ร.จะพิจารณาข้อเสนอของส่วนราชการแล้วเสร็จ

๔.๔ ให้ส่วนราชการที่จัดตั้งโดยอำนาจของรัฐมนตรีตามกฎหมายในการออกประกาศกำหนดตั้งหน่วยงาน ต้องสอบถามความเห็น ก.พ.ร. ก่อน และนำความเห็น ก.พ.ร. เสนอประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงหรือประกาศกระทรวงจัดตั้งหน่วยงาน

๔.๕ กรณีการกำหนดให้มีการจัดตั้งส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐขึ้นใหม่ในพื้นที่ตามร่างกฎหมายใหม่ ให้ส่วนราชการต้องสอบถามความเห็น ก.พ.ร. ก่อนการรับฟังความเห็นร่างกฎหมายนั้น

๕. ในส่วนของการเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง การปรับปรุงแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค เป็นการเสนอปรับปรุงแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาคตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๐ ซึ่งได้นำสาระสำคัญของมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวมารวมไว้ในฉบับเดียวกันแล้ว ดังนั้น การจัดส่วนราชการในภูมิภาคตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ ส่วนราชการได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง การปรับปรุงแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค เพียงมติเดียว อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ไม่ในส่วนราชการเกิดความสับสน

ในทางปฏิบัติ จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค เพิ่มเติมในคราวเดียวกันด้วย

๖. ประโยชน์ที่ได้รับจากการยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง การปรับปรุงแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค จะทำให้การจัดระเบียบบริหารราชการสอดคล้องกับพระราชบัญญัติฯ ช่วยลดความซ้ำซ้อน เชิงโครงสร้างและภารกิจให้มีความเหมาะสมสามารถลดภาระงบประมาณค่าใช้จ่ายของภาครัฐในระยะยาว เกิดความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรภาครัฐและยกระดับการบริการประชาชนในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๕. เรื่อง ขออนุมัติดำเนินโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนสำหรับนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติการดำเนินโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนสำหรับนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยให้รวมกลุ่มเป้าหมายโครงการฯ ประกอบด้วย นักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นก่อนประถมศึกษาถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๑-๓ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และให้เริ่มดำเนินโครงการฯ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๗๐ เป็นต้นไป สำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการฯ ปี ๗๐ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณเป็นลำดับแรก สำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการในปีงบประมาณต่อ ๆ ไป ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้สอดคล้องกับจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยพิจารณาตามความจำเป็น ความคุ้มค่า และประโยชน์ที่จะได้รับตามขั้นตอนต่อไป